

## Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 14 september 1914 kl. 12,45 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion med förslag till ändringar i förordningarna om kommunalstyrelse på landet, om kommunalstyrelse i stad och om kommunalstyrelse i Stockholm.*

Närvarande: herrar Edén, Bellinder, K. J. Ekman, Kjellén, Olof Olsson, Skarstedt, August Ljunggren, Bergqvist, Gullberg, Meurling, Jansson i Djursåtra, Persson från Malmö, Waldén, Leander, Kropp, Janson i Bråten och Hallendorff.

I en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 16, har herr *Karl Johan Ekman* — under åberopande av två av honom samtidigt väckta motioner, nr 14 och 15 i nämnda kammare, angående ändrad lydelse av 11 och 13 §§ i brännvinsförsäljningsförordningen och av 7 § i förordningen om försäljning av vin och öl — hemställt, »att riksdagen ville för sin del besluta:

1:o) att § 21 mom. 2 i kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet skall erhålla följande ändrade lydelse:

### § 21.

---

*Mom. 2.* Till beslut — — — — (lika med nuvarande lydelsen)  
— — — — i §§ 27 och 36 sägs.

Om den röstövertikt, som i vissa fall erfordras för beslut i frågor rörande försäljning av brännvin samt av vin och öl är särskilt stadgat.

---

2:o) att § 18 mom. 2 i kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad skall erhålla följande ändrade lydelse:

*Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 5 saml. 29 häft. (Nr 34.)*

## § 18.

— — — — —  
 Mom. 2. Till beslut — — — — (lika med nuvarande lydelsen)  
 — — — — tillkommande beslutanderätt.

Om den röstövertikt, som i vissa fall erfordras för beslut i frågor rörande försäljning av brännvin samt av vin och öl, är särskilt stadgat.

3:o) samt att enahanda förändring göres vid motsvarande stadgande i kungl. förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm.»

Som motionärens ifrågavarande framställning föranletts av hans i ovanberörda motioner nr 14 och 15 framlagda förslag, men dessa blivit av vederbörande utskott avstyrkta samt av riksdagens kamrar avslagna, får utskottet hemställa,

att herr Ekmans förevarande motion ej måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 september 1914.

På utskottets vägnar:

NILS EDÉN.

### Reservation

av herr *K. J. Ekman*, som anförde:

Det är min livliga övertygelse, att en lycklig lösning av nykterhetsfrågan stått att vinna vid innevarande riksdag, därest anhängarne av en effektiv nykterhetsreform inom de skilda partierna velat frånträda kravet på så kallat *lokalt veto*, emot vars genomdrivande en var visste, att bestämt motstånd skulle möta från mångas sida, vilka däri se huvudsakligen en rösträttsreform, som icke har med nykterhetssaken att skaffa, och i stället biträda det av mig framställda förslaget, att för stadsfullmäktiges eller kommunalstämmas beslut om tillstånd till försäljning av alkoholhaltiga drycker skulle erfordras kvalificerad majoritet av  $\frac{2}{3}$  av

de avgivna rösterna. Ett sådant *kommunalt veto med kvalificerad majoritet för tillstånd till försäljning* skulle säkerligen komma att visa sig lika verksamt till hämmande av rusdrycksförsäljningen som det lokala vetot och hade framför detta haft den fördelen att åsyfta endast nykterhetssakens befrämjande. Förslaget därom vilar också på en riktigare grund än det lokala vetot, ty det utgår från tillståndet av allmän folknkykterhet såsom det normala och medgiver försäljning av alkoholhaltiga drycker endast om en särskilt stark folkmening fordrar sådan försäljning, under det att det lokala vetot utgår från tillståndet av en fri, endast i den allmänna ordningens intresse reglerad rusdrycksförsäljning såsom det normala och medgiver förbud mot försäljning av dylika drycker, endast om en särskilt stark folkmening fordrar sådant förbud.

Då emellertid mitt ovannämnda förslag till en effektiv lösning av frågan om lokalt förbud icke bifallits av riksdagen, samt förevarande därmed sammanhängande motion om ändring i kommunallagarna sålunda förfallit, har jag för närvarande intet yrkande att framställa.

---